

3. Комаров О. В. Забезпечення митної безпеки на основі адміністрування ризиків як пріоритетний напрям гарантування державної безпеки / О. В. Комаров [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=496>, вільний.

Сергій Дячук

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник: к.е.н., доцент Бондаренко Є.П.

ПРОБЛЕМАТИКА МИТНОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ

Подальший економічний розвиток України напряму залежить від актуального стану економіки, державних фінансів, державного регулювання. Важливого значення при цьому набуває розробка фундаментальних основ регуляторної політики держави у сфері зовнішньоекономічної діяльності та ефективних механізмів її реалізації насамперед через інструменти митного оподаткування. Це потребує формування узгодженої системи заходів із забезпечення збалансованості економіки й рівноваги внутрішнього ринку України, стимулювання прогресивних структурних змін в економіці, перерозподіл залучених матеріальних, трудових та інших ресурсів [1, с.153]. Питання щодо необхідності підвищення ефективності митної політики нині набуває першочергового значення. Це стосується, зокрема, формування ефективної системи митного оподаткування, оскільки саме економічне регулювання – основна складова цієї категорії.

Наявні проблеми митного оподаткування відображено у працях І. Бураковського, В. Ващенко, А. Гальчинського, Н. Горін, О. Гребельника, Г. Дроздової, В. Дудчака, Ю. Козака, І. Лютого, Т. Реви, А. Соколовської та ін. Автори здебільшого порушують питання функцій митно-тарифних механізмів і податків у системі забезпечення державного регулювання, їхніх класифікацій та адміністрування, особливостей застосування мита, ПДВ та акцизного податку під час експортно-імпортних операцій, вплив на доходи бюджету. Але дослідження проблем митного оподаткування в контексті стратегії економічного розвитку держави є малодослідженим.

Митне оподаткування – це частина загальнодержавної системи оподаткування, невід’ємна складова зовнішньоторговельної, фіскальної та регуляторної політики будь-якої країни світу [2, с.31]. Призначення митного оподаткування – це не тільки реалізація захисної функції митної діяльності шляхом збереження ринкових позицій національного товаровиробника, запобігання контрабанді та порушенням митних правил, а також і реалізація фіскальної функції митних платежів – наповнення державного бюджету. Частка митних платежів у наповненні державного бюджету досить вагома. Одна з причин постійних порушень під час сплати податкових зобов’язань суб’єктами ЗЕД – високі ставки податків, які відбивають бажання платників бути чесними перед державою.

Досвід митного оподаткування показує, що за умови бездумного фіскального оподаткування втрачає не лише споживач, а й національне виробництво, позбавлене імпорту іноземних товарів, сировини та технологій через суттєве збільшення митного тарифу або взагалі не ввізних через надвисокі фіскальні бар’єри. Окрім того, існування високих ставок митного тарифу породжує практично неконтрольовану систему контрабандного товарообігу, що повністю дестабілізує систему митного контролю та сприяє розвитку корупції в митних органах. У практичній діяльності розвинених країн світу основоположними є функції регулювання та контролю, а вже потім наповнення державної скарбниці за рахунок митних надходжень. Такий підхід в умовах сучасної світогосподарської динаміки вважаємо виправданим і необхідним для найшвидшого впровадження на національних теренах.

Зазвичай соціально-економічний розвиток передбачає максимально ефективну, раціональну зайнятість і покращання добробуту населення, забезпечення реальних умов підвищення заробітної плати. Це належить до завдань підвищення технологічності товарів, що виготовляються в країні, тому розмір ставки ввізного мита має бути економічно обґрунтовано

необхідним рівнем підтримки виробничого капіталу певних вітчизняних галузей. Установлення ж ставки нижчої зазначеного рівня, зменшує потенційні можливості галузі, знижує конкурентні переваги перед імпортними аналогами. Схожа ситуація з експортним, або вивізним, митом. Це важливий засіб регулювання експорту. Джерелом експортного мита зазвичай є світова рента, яка формується за рахунок частини знову створеної вартості споживачів цієї продукції. Накопичені через вивізні мита в державному бюджеті доходи теж мають бути джерелом прискорення соціально-економічного розвитку. Зниження експортних мит збільшує доходи експортерів (не обов'язково виробників експортованої продукції), стимулює постачання продукції на експорт за одночасного зниження експортних цін. Натомість збільшення експортних мит збільшує доходи державного бюджету. Водночас недосконале застосування цього засобу, знижуючи внутрішні ціни, зменшує фінансові результати виробників. Логічно вважати, що для трансформаційної економіки України, яка понад 50 % тінізована неприпустимо надалі регулювати експортні мита в основному методом спроб і помилок [1]. Це зумовлює втрату державою своєї ролі та значущості в досліджуваній сфері.

Для покращання стану справ держава має розробити таку економічну, соціальну та правову інфраструктуру, яка б стимулювала інвестиційні потоки до вітчизняних товаровиробників і дозволяла виробляти конкурентоспроможні товари не тільки для внутрішнього, але й для зовнішнього ринку [3].

Інтернаціоналізація господарських процесів зумовлює збільшення масштабів експортно-імпортних операцій, тому для кожної країни модернізація митної справи стає необхідною. Імплементация у національне митне законодавство успішного світового досвіду, постійне спостереження за здійсненням митної справи в країні, дотримання принципів і норм під час нарахування митних платежів, спрощення системи митного оподаткування – усе це дозволить покращити економіку України.

Література:

1. Борисенко О.П. Митне оподаткування як фактор підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу країни./ О.П. Борисенко//Вісник АМСУ. Серія: «Економіка». – 2015р. – № 1 (53). – С.153 -160
2. Губа М.О. Митне оподаткування як чинник удосконалення митної справи в Україні / М.О. Губа, О.І. Губа // Вісник Академії митної служби України. Сер. : Економіка. - 2013. - № 2. - С. 30-35.
3. Ільїна А. В. Загрози економічній безпеці держави в контексті митного оподаткування/ А.В. Ільїна, О.І. Губа // Вісник Академії митної служби України. Сер. : Економіка. - 2012. - № 2. - С. 82-88.

Володимир Желізко

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: к.е.н., доцент Заклекта-Берестовенко О. С.

МИТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СПОЖИВЧОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Споживчий ринок не може розвиватися і функціонувати без регуляторних механізмів щодо здійснення ефективної політики, державного стимулювання розвитку ринку, покращення ситуації на ньому згідно з потребами та інтересами суспільства. На сьогодні особливої уваги потребує врегулювання співвідношення часток вітчизняних та імпортних товарів, захист українських споживачів від неякісної іноземної продукції, а також захист національного виробника від іноземної конкуренції. Тому, фінансово-економічні методи загалом та методи митного регулювання зокрема є тими засобами впливу, які сприяють вирішенню вищезазначених проблем через регулювання споживчого ринку України.

Проблемам митного регулювання присвячені праці таких вітчизняних вчених як: О. Гребельника, Т. Мельника, Е. Дубнюка, П. Пашка, Т. Реви, І. Фоміна та ін.